

ABONAMENTUL
Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2-40 "
Nrul de Duminecă:
Pe un an . . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțămite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscrise nu să ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 47

O scrisoare a domnului Goga.

Stimate domnule redactor,

Drept răspuns la mai multe scrisori ce mi s'au adresat și pentru împrăștierea ori cărei bănuiei, Vă rog să binevoiți a publica următoarele lămuriri:

1. Am intrat în rîndul colaboratorilor ziarului »Tribuna«, fiindcă atitudinea de răs-picită intransigență politică, cu care s'a rostit în cele mai multe chestiuni curente ale vieții noastre, mi s'a părut mai apropiată de credințele mele. Ca și atunci, tot astfel și astăzi nu-mi poate trece prin gând, că acest ziar ar putea să ajungă un organ de propagandă contrară principiilor fundamen-tale, ale partidului național. Când aș vedea cel dintâi semn de dubietate în cinstea na-țională, ori de abatere dela principiile par-tidului național, e foarte firesc că n'aș mai colabora la acest ziar și din amic ce-i sânt, devenindu-i cel mai înverșunat dușman, aș căuta să lupt din toate puterile mele pentru distrugerea lui, urmându-mi convingerea ne-strămutată, că în împrejurările politice de astăzi noi trebuie să păstrăm față de duș-manii noștri cea mai desăvârșită intransi-gență.

2. Articolele ce-am publicat în coloanele

»Tribunei« au urmărit ținta de-a fixa stări generale de lucruri și oameni, de-a lămuri fenomene sociale culturale și politice, așa dupăcum aceste se resfrâng prin prisma unei judecăți, pe care eu o socot dreptă și care e în orice caz cinstită. Acest lucru l-am făcut ani de arîndul și în coloanele altor ziare și-l voi face încă multă vreme dorind o îndreptare.

3. În scrisul meu am căutat să zugrăvesc caracterul general al situației și când am avut să-mi spun cuvântul asupra unor anumite persoane, pe acestea le-am numit fără încun-jur. Am fost străin totdeauna de ori-ce gașcă și am urmat glasul conștiinței mele, fără a fi influențat de cineva, fără planuri ascunse și fără alt gând decât de-a contribui la îndreptarea răului.

4. Nu am avut nici odată altă ambiție, decât de a rămânea ceiace sânt: un om, care crede că prin scrisul lui poate aduce anume modeste servicii neamului. Nu do-resc deci nici un rol de conducător politic și am recunosc totdeauna atât competența, cât și munca desinteresată a aceloră dintre fruntașii actuali ai vieții noastre politice, pe cari în multe rînduri i-am amintit și cu nu-mele în articolele mele.

5. Impărtășesc convingerile exprimate de »autorul părerilor libere« în coloanele aces-

tui ziar, că în timpul din urmă viața noastră politică se caracterizează printr'o stare de amorțeală și că e absolut necesară o miș-care mai vie a a rîndurilor, un spirit de ini-țiativă, de sacrificiu și o muncă mai rodnică din partea fruntașilor noștri.

6. Pentru a scoate mai bine în evidență, că rostul articolelor mele de azi face parte dintr'o ordine de idei și dintr'un program de muncă, satorită de-un timp mai înde-lungat, am aranjat pentru tipar și voi scoate în volum în cel mai apropiat timp un mă-mănunchi din aceste articole publicate în cei trei ani din urmă prin diferite ziare.

7. Cred, că în locul acuzelor și bănuie-lilor reciproce, ar fi cu mult mai folositoare pentru poporul nostru o apropiere a tutu-ror elementelor de muncă și inaugurarea unei perioade de adevărată activitate poli-tică. Discuția și încrucișarea de opinii po-trivnice mi-se pare utilă, dar în momentul când degenerază în țigănie, mă scârbește și mă feresc de ea.

Primiți, Vă rog, asigurarea stimei mele:
Paris, 12 Decembrie 1910.

Octavian Goga.

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Frașmente.

De Ion Agîrbiclanu.

»Să fie cu iertare că mă îmbulzesc așa, dar aș avea o vorbă«. Căută cu ochii unde să-și pună căciula.

»Pune-o bădicule iac'aci pe scaun. Și șezi! — Că voui șede. Omul bătrân tot spre pământ trage« zise el și se puse pe marginea unui scaun. Iși așeză mâinile pe genunchi și, privind la mine, clipi din ochi.

— Acum eu sânt puțin băut, dar' asta să nu te supere pe dumneata. Să fie cu iertare. Mai bem câte-un păhar. Și noi bătrânii sântem slabi la cap, ca găinile. Odată ne ameuim. Da să nu-mi uit vorba: îți place pe la noi?

— Place.

— Poate să-ți și placă. Ce mai sat! Uite că dela dumneata se vede în toate părțile. Căsi de piatră, căsi nouă. Și oamenii, ce mai oameni! D'apoi muerile! Bădicul clipi din ochi și sub mustața-i tunsă se desfăcu un zîmbet care-i lărgi gura.

— »Să știi dumneata că ai de-a face cu oa-meni vrednici în satul nostru. Dacă se mai trage câte-o petrecanie, Dumineca și în sărbători, nu strică: și petrecania-i dela Dumnezeu. Dta ce zici?

— Zic că-i bine așa. Să fie numai omul cu-minte.

— Ba eu zic într'altfel. Să fie omul voios până trăiește. Că după ce-l astupă cu pământ, știu că n'o mai fi. De-aceea-mi place mie de

Români. Il vezi iute, harnic, cu gura plină de cântece și cu inima de voie bună. De-aceea sânt înflorite fețele copiilor noștri, și fetele sânt rumene.

Uite, de-o pildă, în satul vecin sânt Sași. Nu auzi în cântec, nici chiote de bucurii, când treci pe hotarul lor, ori pe ulițele satului. Bărbați-s deșirați frânele-s grele. Când intri la ei în sat gândești c'ai ajuns în cimitir. Și se și prăpă-desc din zi în zi, pentrucă nu este în ei viață.

— Se împuținează, zici?

— Se sting, pentrucă-s lipsiți de vlagă. I-ai văzut vr'odată jucând? Nu? Hm» făcu omul și privi prin odae. »D'apoi să prind câte doi, de gândești că vreau să se izbească, se îniaptă și sar cu pași largi, și le tropotesc cizmele pe po-dele. Și mai este ceva: gândești că sar de silă. Asta-i: joacă supărați, ca și când i-ar fi pus ci-neva la o pedeapsă. Așa de ce să trăiești în lume, ia spune-mi dumneata?

— Ei sânt mai domoli dela fire, bădicule. Tot ce fac, e bine cumpănit.

— Ba că chiar. Să-i vezi jucând ș'apoi să vor-bești de cumpănă. Ei se chinu, și-și chinuiesc toată viața. Că dacă stai să te gândești cu dea-măruntul la tot ce faci, atunci ce plăcere mai poți avea în lume? Oândul e cel mai mare duș-man al omului. Las' că știu. Cine se gândește se ofilește. Da, să nu-mi uit vorba. Eu am venit să-ți arăt o hîrtie. Bine că îți place la noi, vei vedea ce oameni vrednici sântem. Și în vreme ce vorbea, căuta cu mâna în șerpar. Scoase o hîrtie smolită.

»Să vezi și dumniata«, îmi zise, și când mi-o întinse mă privi țintă. În hîrtia smolită era alta mai curată, și aceasta scrisă. »Eu Ion Bucur cu mila Tatălui, cu puterea Fiului, cu darul Duhului sfânt, om în toată firea rînduiesc cele ce urmează:

Casa 'n care 'mi duc bătrînețele să rămână bi-sericii. La ficior i-am făcut altă rînduială scrisă. Sfânta maică biserică să vîndă casa cu loc cu tot, după ce voui fi fost eu îngropat, și pe banii ce-i va lua să cumpere un clopot nou nou și să-l ridice în turn. Să aibă clopotul glas bun, care să răsbată deparie. Am pus de-acum deo-parte pentru îngroparea mea o sută de zloți. Banii aceștia toți să se cheltuiască pentru mine. Popii să i-se plătească douăzeci de argint, să știe și dumnealui c'a murit un om. Diacului doi de argint, iar clopotarului să i-se deie cinci. Că mai rămâne să se plătească sicriul și gropășii, și cel-lalți toți pentru pomeană. Amin.»

— Se vede treaba că tot te gândești și dta la moarte bădicule. Cum vîd aici e testamentul dumniatale.

— Îți place? Întrebă clipind repede din ochi.

— O să vedem. Te-ai înțeles cu ficiorul pen-tru casă?

— I-am dat moșie destulă, n'are ce să mai zică. Și-apoi de mult nu mai trăiește cu mine. S'a mutat la socri. Are o nevastă, știi para focu-lui. Dar s'o lăsăm. Ce-a fost a trecut. Acum pe mine mă îngrijește o vecină.

— Mai este ceva în hîrtie ce...

— Ei îmi tăie vorba; cu diacul vrei să zici. Că i las doi zloți și la clopotar cinci. Dar asta n'o schimb odată cu capul. Supere se. Că dum-niata încă nu i cunoști năravul. În biserică mai cântă el ce cântă, la morți însă numai bornăe și le mestecă toate, de nu mai poți pricepe nimica. Las să-i fie de învățătură, că sânt oameni cari vîd ticăloșia lui.

Luă hîrtia împăturată, dar nu o puse în șer-par. Sta cu ea în mână și voia să zică ceva.

— »Aș avea o rugare«, spuse cu greu. Aș

Clericalismul in biserica română. „Telegraful Român” din Sibiu reproduce articolul nostru de fond publicat sub acest titlu în numărul 256 al „Tribunei” și-i face următorul comentariu:

„Sub titlul acesta publică „Tribuna” din Arad un articol temeinic, scris, cum se spune, de un vechiu bărbat politic al nostru. Reproducem și noi acest articol, și-l recomandăm deosebitei atențiuni a preoțimei noastre, atât pentru cuprinsul și însemnătatea pe care o are, cât și pentru a vedea și a constata preoții noștri, aceea ce am constatat noi, anume, că în articol se află indigestate aproape aceleași idei, aceleași îndrumări, pe cari le-a dat preoțimii noastre arhidiecezane înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan, prin pastoralele sale din 30 Noembrie 1902, din 20 Februarie 1907, și din 29 Iunie 1909, — îndrumările deci și staturile, din cari credem că a urmat și înființarea fondului cultural arhidiecezan și înființarea băncii „Lumina”, dela care fondul cultural primește an de an 47% din venitele ce le are. Vor vedea preoții noștri din acest articol, că și alții gândesc la fel, ca Excelența Sa, când e vorba de asigurarea viitorului bisericii noastre, și vor înțelege, cum trebuie să lucreze pentru întărirea bisericii, de care e strins legat și viitorul preoțimei”.

Invaziunea galițiană. Mulțămită unui om de bine, vechia problemă a mizeriilor rutene a făcut să vibreze iarăși conștiința opiniei publice ungurești cinstite, dacă peste tot mai putem să admitem o asemenea conștiință a publicului unguresc. Publicistul Fényes László a întreprins zilele trecute o adevărată expediție de explorare în cel mai întunecos unghiu al Ungariei, în ținutul rutenesc cel aproape sălbătăcit de mizerii. Intocmai ca decedatul Bartha Miklós, înainte cu câți-va ani, așa și urmașul său Fényes a dat de stări mai mult decât aziatice și a descoperit aceiași cauză permanentă a lor: uzura lăcustelor periculate ce cad mereu roiri asupra acestui ținut nenorocit. Ziarele au publicat pagini întregi despre ravagiile acestor lăcuste și asistăm acum la priveliștea unei efervescențe artificiale a spiritelor între Unguri.

Fiind însă vorba de neamul protejat al Ungariei, de Jidani, presa, care e în parte covâr-

șitoare în mâna lor, a grăbit să deplaseze repede chestiunea pe tema antisemitizmului și sânt speranțe că acțiunea d-lui Fényes, întocmai ca cea de pe vremuri alui Bartha, se va îngloda și ea în nămolul influențelor evreești, asigurându-se lăcustelor din partea de sus a țării, și mai departe, cea mai deplină libertate de „operațiune” socială. Ele vor putea să „exploateze” și mai departe neîmpiedecate masa ignorantă de țărani ruteni tâmpindu-i cu rachuri otrăvite și jefuindu-i cu cea mai tâlhărească uzură. Ba vor avea în sprijinul lor și întreg sistemul feudal de astăzi, dimpreună cu cohorte de satrapi administrativi.

Avem în privința asta o asigurare în faptul că primul-ministru, contele Khuén-Héderváry, interpelat în ședința de ieri a Camerii de deputatul clerical Huszár a ținut de cuviință să nu dea nici un răspuns. Căci singura rațiune a sistemului actual tocmai consistă în menținerea întunecului medieval în masele populației dela țară.

Camera. În ședința de azi s'a adoptat definitiv proiectul despre monopolurile bitumelor, precum și vre-o câteva proiecte despre nouă vicinale pe pustă. S'a prezentat și proiectul despre prelungirea privilegiului băncii austro-ungare. La acest proiect se prevede o discuție — dupăcum am mai amintit — de cel puțin două săptămâni.

Fanteziile d-lui Aurel C. Popovici.

„Gazeta Transilvaniei” publică la loc de frunte un lung articol al dlui Aurel C. Popovici, care ne înfățișază încă-odată bogata și bolnava imaginație a d-sale. Pe un fond de fapte, care nu există decât în închipuirea d-sale, dl Popovici brodează o întreagă poveste de intrigi, combinații și bazazonii pe cari le cetim ca și cum am ceti un capitol de roman de senzație. Dl Popovici și-a dat din nou drumul piraelor sale de gândire, și acum ține-te până în Paști, de te ia la harță cu fantasmago-

riile d-sale. Dl Popovici o începe de departe, de acum 14 ani, când spune d-sa, s'a mai făcut o încercare, identică cu cea de azi, din partea d-lor Sturdza, Brote, Mangra și Bianu, de a decapita pe bătrâni în frunte cu președintele Rațiului. Nu vom discuta aceasta parte istorică a reminiscențelor d-sale, ne aducem însă bine aminte că d-sa și atunci își dăduse toate împuscăturile mai multe în vânt și că toată campania d-sale de atunci s'a înmormântat în ridicol. Știm că socotește drept o ulterioară legitimație a acelei „alarme” desertarea de azi alui Mangra și Brote, dar se dau pe față clar intențiile d-sale, când vine și pune și azi alături de Mangra și Brote, numele venerate ale d-lor Sturdza și Bianu.

Are însă dl Popovici în articolul d-sale și părți de o vinovată și conștientă reacțiune. Voind să ne scoată de conveniență cu Mangra, Brote și Slavici, dl Popovici are temeritatea să spună, că „Tribuna” a „avut” pentru Mangra, Brote și Slavici *fel de fel de menajamente și indulgențe*. Văzând însă și ea revoita obștească în contra patronilor și ea fu silită a-i „critica” așa de ochii lumii și a nu le mai publica opiniile — deo-camdată”.

Dl Popovici își ia rolul de simplu calomniator când îndrăznește să afirme lucrul acesta. Dar știe toată lumea că noi am fost cei dintâi cari i-am demascat și am rupt orice legături cu oamenii aceștia, îndată ce s'au dat pe față scopurile lor. Două ori trei săptămâni încă în urmă „Lupta” continua să-l apere pe Slavici împotriva „acuzelor” noastre, pe cari le aduceam cei dintâi. Au urmat imediat senzaționalele articole, „A murit un om” și altele, în cari se prohodau trădătorii. Totuși dl Popovici, spune că acum i-am făcut uităși pe Mangra și Brote, pentru a ne năpusti asupra deputaților. Curate infamii, cu cari debitează dl Popovici. Și ne întrebăm ce imbold per-vers l-a făcut să și cheltuiască tot prestigiul câștigat cu cartea d-sale „Gross Oester-

vrea să se mai adaugă ceva în hirtie. Dacă ai face dumneata bine să însemni. La noi, cum știi, când duci mortul la groapă, te oprești de trei ori și citești trei evanghelii. Acum eu aș vrea să mi se citească patru.

— Asta se poate.

— Știu eu că se poate. Dar nu aici e greutatea. Dela mine spre cimitir trecem pe lângă crișmă. Eu aș dori să se însemne în hirtie ca evanghelia a pătra să se citească aici lângă crișmă. Să se oprească oamenii să ngenunche, și popa să citească evanghelia. Nu vreau nici o batjocură pentru celea sfinte. Dar am eu ceva la inimă”.

Se așază mai bine pe scaun, și zise: Eu am fost om harnic și muncitor. Dar' de fire sânt aspru și mă mâniu iute. Nevasta mi-a murit de mult, și-am rămas cu copil mic la casă. M'am sbătut, am alergat ș'am scos om din el. Și-mi era drag de el ca de lumina ochilor. S'a însurat în urmă și-a adus în casă o femeie. Nora dela început mă privi cu dușmănie. Părea că i stău mereu în cale și se împiedeca de mine. Eu tăceam, răbdam, dar' inima mi se împietrea pentru ficior. Nu pentru ea, dânsa-mi era străină. Dar toată ziua mă gândeam: ficiorul mi-a alungat li-

niștea bătrînețelor. Și el părea că nu vede nimic. Ii plăcea de muere și pe mine începu să mă privească ca pe un străin. Părea că împrumută ochii nevastei și cu aceia se uită la mine. Acum să vezi d-ta, a fost să fie lucru mare. Într-o noapte, când n'am mai putut răbda, m'am sculat din tindă, că durmiam în tindă, și-am intrat tiptil în casă cu'n gând hotărât. Gând negru, părinte. Mi s'a părut însă că ficiorul nu doarme adânc. Am ieșit să mai aștept, și m'am trezit deodată în crișma aceea. Am băut vin, mult vin. Și cum beam mă desghețam și gândul acela negru se tot depărta dela mine. Băutura, se zice, îndobitocoște pe om. Nu știu cum va fi la alții, dar pe mine în noaptea aceea vinul m'a scăpat. Cum ți-am spus m'am desghețat la inimă, că eram învârtoșat cumu-i cremenea, gânduri e mi-s'au luminat, și-am întrezărit puțin, am înțeles puțin pe băiat și pe noră. Nu m'am dus acasă până dimineața. Și dimineața am dat drumul copiilor să se ducă la socri. Le-am spus că într-o casă nu mai putem sta. Nu s'au mâniat. S'au dus. Se iubeau. Gândul cel negru se depărta dela mine, dar nu mă părăsi cu totul. Cercară nănașii, cercară părinții fetei să mă îmbune. Dar vorbele lor mi-aduceau gândul cel negru iarăși aproape. Și-atunci fugeam de toți și intram în

crișmă. Și dupăce beam un cop două de vin, începeam să înțeleg pe băieți, începeam să le pricep tineretele lor, și gândul cel păgân fugea. Hei, nu poți să știi d-ta ce ușor mă simțeam când mă părăsiasă gândul acela. Cum îmi iubiam atunci băiatul, cum mă bucuram de el ca și când l-aș fi scăpat de o primejdie de moarte. Se însenina atunci în jurul meu și era cald și bine. Vedeam pe ficior și pe nevastă voioși. Bine fac, iubesc viața, îmi ziceam, și mai ceream un cop de vin.

De doi ani m'am împăcat cu ei. Mi s' dragi amândoi. Dar casa nu le-o pot da. Casa aceea unde s'a deșteptat în mine ghiavo'ul, nu le-ar aduce noroc. În casă nici nu i las să între nici acum. Mă grijește o femeie bătrână din vecini. Iată, adause el, pentruce aș vrea să se citească o evanghelia în fața crișmei. Pentrucă pe mine Dumnezeu m'a îndestulit în noaptea aceea.

— S' va citi a patra evanghelia, așa cum spui. Fața i-se luminează deodată.

— „Se poate? Atunci însămnă aici”.

„Așa, zise, sculându se să plece. Acum sânt liniștit. Gândul asta mă mai neliniștea. Acum, să nu fie cu supărare că m'am îmbulzit. Acum merg să beau un cop de vin, să fiu pe deplin fericit.”

Și, peste puțin, se strecură în crișmă.

BETAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59. Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

ich», în atacuri de un caracter atât de efid și ca tendență atât de herostratic?

Apărarea deputaților? Nu iera nici o neorie, fiindcă «Tribuna» nu-i atacase, și mai les pe cei vrednici și cari își făceau datoria. Dar o știe orice om care s'a învățat în București și l-a văzut pe dl Popovici, și păreri manifesta d-lui despre deputați. În ramoliți, nepregătiți și nepricepuți nu i mai scotea. D-sa critica dela masa de camera toate actele politice câte au avut în vremea din urmă. Chiar despre personagiile pe care azi ni le impută ca victime ale criticelor noastre, d-sa rostea critice sigure de două ori mai aspre și exagerate. Și iată-l acum, în rolul de mare apător, prefăcut și nesincer desigur, a deputaților, pentru a putea lovi în «Tribuna» care a căzut în disgrația d-sale mai ales lecând aceasta i-a des. his coloanele, poetului Goga, cu care recunoaște, singur că re de împărțit ceva. În ce mod detestabil i nevrednic însă vine să bănuiască cinstea politică a poetului, ca totuși la urmă să fie cu sfatul d-sale să-l salveze!

Într-o altă grupare de idei arată cum Mangra cu cohorta sa venise să i-se ofere lui Chuen tocmai atunci, când acesta era în tratative cu dl Mihali. Asta o știm. Ea este povestea trădării lui Mangra. Spune apoi că a urmat a doua fază a împăcării, cea a dlui Miha. Aici, vine să ne scoată pe noi înovați. Spune, că «tinerii oțelți» și «Tribuna» au început conștient să d. screditeze și să slăbească comitetul național, făcând aceste «evoluțiuni» tocmai pe când guvernul neavând încotro, trebuia să stea de vorbă cu «pretinsul» comitet. O mai mare perversitate de gândire nu ni-s'a dat să cetim. Respingem, cu un adevărat sentiment de scârbă calomnia asta, pe care îi o putem infirma dlui Popovici și cu dovezi materiale.

Toate articolele noastre scrise în chestia tratativelor de împăcare și în politica cu Ungurii, până în momentul când aceste tratative au eșuat, au fost censurate și aprobate înainte de apariție de dl Goldiș, tocmai pentru a nu ne asuma răspunderea de a ne face, poate, fără voia noastră vinovați de ceva. Dl Miha însuși — pentru care și dl Popovici găsește cuvinte măgulitoare, — s'a exprimat în modul cel mai satisfăcător despre atitudinea ziarului nostru, observată în decursul acestor tratative. De unde vine dl Popovici să ne arunce în față deci acuza aceasta mizerabilă?

Stăm ulmiți în fața noului product al dlui Popovici, pe care trebuie să-l credem că l'a sedus, l'a tras pe sfoară cineva și că nu mai urmărește sistematic nici ziarele noastre, ca să poată debita cu atâtea ineptii, căci altfel ar trebui să le considerăm de simple elucubrații ale unui om care nu-și dă seama de ce spune.

Dealțul, vom mai reveni.

„Tribuna“ în România.

Netrebnicii. — Samsarii comerciali, literari și politici. — »Domnul care face propagandă«. — Călătoria d-lui Vecerde, directorul »Albinei«. — Versuri și proză.

Brăila, 30 Noembrie.

Declarația dlui Oncu cu privire la dreptul de control al »Tribunei« a fost primită cu satisfacție de opinia publică din România. Ziarele au reproduș această declarație. Singurul ziar, care n'a voit să știe de ea, a fost »Minerva« — unde autorul »primului debut«, al »fruntașului dintâi« și al »sușitei împrejurărilor fatale« — eminentul stilist; care a botezat din nou poeziile lui Eminescu, numindu-le *lumină de lună*, își face de cap și bate câmpii. Dacă scrisoarea dlui Oncu n'a fost reprodușă, în schimb ziarul dlui Gr. Cantacuzino a dat loc larg tuturor știrilor provenite de officina iudeo maghară a »correspondenților speciali«. Se observă în întregă atitudinea acestui ziar năzuința hotărâtă de a știrbi bunul nume al »Tribunei«, de a crea o atmosferă defavorabilă în jurul ei. Iată de pildă cum comentează »protestul« nemulțumirilor dela Lugoj, sediul celui mai mare bărbat politic al nostru: »In opinia publică a fraților de dincolo sporește mereu — mă rog! — nemulțumirea fa. contra »Tribunei«... Și am adăoga noi — această opinie publică cere satisfacție. Cere purificarea caracterelor. Cere ca acela cari și-au luat angajamente față de anumite societăți, să satisfacă angajamentelor luate.

De altfel în lumea ziaristilor și a intelectualilor se face mult haz de sbuciumările acestui domn de a compromite »Tribuna«. Băleșii au reluat ghicitoarea care fiutura mai astă vară pe toate buzele: Cine s'a născut la umbra lui Eminescu, a crescut la umbra lui N. Iorga, s'a vestejit la umbra lui Aurel Popovici și o să moară la umbra lui G. Filp?

Și rid de aerele ce și le ia gravul cronicar al ziarului din bulevard. Unul a parodiat eunoscuta odă a lui Văhuță »Lui Eminescu«:

Tot mai citesc mălastra și carte,
Deși o știm pe din afară,
Deși, prinzând de a te aripă,
Atâși obscunți se înălțară,

Cine i halau ce scurta-a
Al falmet fale infinit,
Și te înfrățește cu Apusul
Pe tine, veșnic Răsărit...

Te-a înjosit, puternic soare,
Spunând că dai lumii de lună,
Și acum ar vrea să compromită
Și-a noastră falnică *Tribună*.

Și așa pentru a nu știu câte-a oară celebrul nostru compatriot, volnd să se illustreze într-o campanie — pierde orice sorți de isbândă, acoperit fiind în negura ridicolului. Iar »Tribuna« este incurjurată cu tot mai multă dragoste la București și în provincie.

În provincie! De câte ori n'am fost întreat de prietenii din provincie ce este cu campania asta destrăbălată în contra »Tribunei noastre«. La Brăila a produs senzație apariția unui domn, care venind între bravii negustori transilvăneni

să facă abonamente pentru un ziar românesc — care ci că are intenția de a se reorganiza — s'a folosit de mijloace nu tocmai laudabile, afirmând că *Tribuna* nu mai servește cauza partidului național și că deci negustorii ardeleni să nu mai sprijinească acest ziar. Mărturisirile le am dela patru fruntași ai comercianților tineri ardeleni din Brăila, cari mi-au povestit cu indignare acest fel de a face propagandă pentru o gazetă și cari erau de părere că ar trebui redactat un manifest de protestare împotriva dușmanilor bunului nume al »Tribunei«. Un ziar nu se impune prin mici intrigi și cancanuri. Se impune prin jertfele pe cari le aduce pentru cultura națională, prin ideile pe cari le pune în circulație. Cu sărăcia de idei, cu stilul prost nu poți ajunge să străbați acolo unde vrei, chiar când nu unul, ci zece »finanțieri« ar călători în orașele din România și făcând uz de situația lor, ar încerca să lanseze zvonuri dăunătoare »Tribunei« — care s'o știe acel domn... Vecerde nu va putea fi așa de ușor smulsă din mâna cetitorilor transilvăneni din țară.

Să fie sigur »Domnul care a făcut propagandă« că n'a lăsat o impresie bună pe unde a umblat. Nu s'a impus nici prin inteligența lui fulgerătoare, nici prin istețimea de a lansa un zvon. Când vrei să te ridici în fața cuiva, trebuie să urmezi alt procedeu. Să nu dai de odată cu bila în baltă. Înainte de toate — volnd să compromiți »Tribuna«, nu trebuie să lansezi d-ta personal un zvon tendențios. Să-și fi luat un samsar. Așa cum alții și au găsit la București samsarul care face serviciul ce ai vol d-ta să faci la Brăila, puteai găsi și dumneata unul. Cât de... scurt la minte, dar în fine ai fi fost scăpat dumneata de epitetele nu tocmai măgulitoare.

Samsarii? Se gădesc pe toate cărările. Sânt oameni, cari trăiesc numai din lauda sau defălmarea lucrurilor și-a oamenilor. În București îl întâlnești la Bristol, la Bulevard și la Bursa. Și tu să vorbească frumos, să-și ascundă scâderile, să mascheze lipsa de cultură, și tu să dea importanță serviciilor pe cari le aduc, se pricep de minune să latre pe sub pleca naivilor și a bișniților bătrâni căzuți în mintea copiilor. Sânt samsarii comerciali, literari, și politici. Ei sânt veșnic indispensabili, ei pun la cale orice acțiune. Ei creiază sau distrug reputații, ei determină curente. Sânt un fel de *Vademecum* viu, fără de care călătorul pe căile înegurate ale vieții publice nu se poate orienta. Vrei de pildă să-ți câștigi, ca advocat clientele? Adresează te samsarului. Vrei, ca artist, să te cunoască lumea? Adresează-te aceluiaș samsar, care va ști să bată toba, să aprindă lălmăie în jurul numelui tău. Un exemplu: Lumea românească știe de cartea apărută în ungurește despre Carmen Sylva, a dlui Nicolae Patnoky. Cartea a căzut la București în mâna unui om care îndeplinește această funcție. Și așa mai departe. Au vrut unii oameni din Budapesta, să compromită »Tribuna«? S'au adresat aceluiaș om priceput, aceluiaș *Vademecum*, care s'a pus pe lucru. Că activitatea lui a rămas fără de nici un rezultat, e altă socoteală. Că s'a făcut de ris, este iarăș alta. Vorba este că acum nu se poate face nimica fără samsar. Și »domnului care face propagandă« trebuie s'o știe asta.

Spectacolul Timișorii e magazinul de haine gata pentru bărbați și copii al lui

Henrich Schul & Comp.

din Timișoara, centru, stadra Kossuth Lajos 21.

În noul magazin de haine deschis în palatul Băncel de economii Timișoara-Josefstadt se află haine și paltoane gata dela cele mai ieftene până la cele mai fine și la ultima modă pe lângă prețuri fixe moderate.

Magaz'nul poate fi privit oricând, fără nici un obligament de a cumpăra.

Și uite câtă ardoare pun acești oameni în zeli lor de a face pe grozavii. Cum s'au asociat toți cei slabi, toți cei neputincioși, toți cei scurți la minte împotriva curentului de regenerare reprezentat de »Tribuna«. E o plăcere să-i urmărești, să vezi mijloacele de cari uzează. Sântem trei la masă. Unul citește cu glas tare moțiunile pe cari »Gazeta« le publică cu atâta bunăvoință. Sânt grei bătrînii de pornit, dar de-i pornești, sânt greu de oprit. Așa și »Gazeta« dela Brașov, care vrea să se reorganizeze și trimite »reprezentanți« la Brăila, la Craiova și în alte orașe. E așa de naivă a cătuirea, prin care bătrîna gazetă protestează în contra epitetului »dughiană«. Protest zadarnic. Ce a vorbit dl Vecerdea la Brăila n'a fost decât vorbă de proprietar de dughiană, care vrea să-și câștige clientela. Fără nici o supărare, dl. Dar supărarea nu-i motivată. Asocierea celor slabi împotriva »Tribunei« face impresia corului de broaște, cari cred că pot amuți glasul de fanfară care chiamă un popor întreg la lumină și la viață.

Și cum unul dintre noi citește rîndurile pline de răutate, eu mă gândesc la cele ce-mi povestește într'o scrisoare prietenul din Brăila, la zelul depus de d. Vecerdea spre a lansa »Gazeta« în România și mi explic așa de bine tot rostul campaniei pornite de ziarul din Brașov, care crede că se poate regenera, pornind lupta nu împotriva dușmanului, ci sprijinind acțiunea de distrugere a fratelui.

— Adică de ce n'am redacta noi un manifest de protestare în contra acestor atacuri, și de simpatie pentru »Tribuna«? — observă unul.

— Dragul meu, manifestele își au și ele rostul lor. Crezi numai decât că e nevoie de un manifest? Birfelile și calomniile nu pot împiedeca curentele de idei în mersul lor.

Al treilea își aruncă ochi pe poezia din »Seara« și fredonează:

Gazetarul, mic sau mare
Se hrănește cu mâncare
Numai doctorul nost Ion
Suge tot din bbeiron.

C.

Dela „Asociațiune“.

Comitetul central al „Asociațiunii“, în ședința sa ținută Sâmbătă, în 10 Decembrie a. c., s'a ocupat de mai multe chestiuni importante. A discutat ideea unui binefăcător al poporului nostru de a se înființa în cadrele „Asociațiunii“ gospodării țărănești model, pe teritoriul fiecărui comitat, în cari copiii țăranilor să învețe practic economia rațională a pământului și diferite meserii, din cari și-ar putea face venituri. Comitetul central a ales o comisie în persoanele d-lor P. Cosma, I. F. Negruțiu, N. Ivan, G. Precup, Oct. C. Tăslăuanu și R. Simu, cari în una din ședințele viitoare vor avea să vină cu propuneri concrete și amănunțite, cum s'ar putea înființa aceste gospodării țărănești, și cât ar costa înființarea și întreținerea lor. Comisia a fost însărcinată a alcătui un chestionar și al trimite tuturor specialștilor noștri, cerindu-le părerea în această privință. Comisia va convoca și o consfătuire a fruntașilor specialiști îndată ce va fi ajuns să

facă un plan pentru întruparea gospodăriilor țărănești.

În aceeaș ședință comitetul central s'a ocupat și cu ideea zidirii unui internat pe seama universitarilor din Cluj și anume în grădina Petran din Cluj, în locul actualelor clădiri, cari și astăzi servesc de adăpost câtorva studenți sărmani. Spre acest scop s'a ales o comisie în persoanele domnilor N. Ivan, G. Precup și Oct. C. Tăslăuanu, cari vor avea să studieze, până la inactivarea fundațiunii Bădilă, testată »Asociațiunii« anume spre acest scop, cum s'ar putea clădi din mijloacele de cari dispune astăzi instituția noastră culturală, un local potrivit, în care deocamdată să se primească un număr restrîns de studenți și în care să se instaleze și proiectata bibliotecă a studenților universitari, pentru care dl Vasile de Stroescu a dăruit suma de 10,000 cor.

Din »Fondul studenților tehnici«, pe care »Asociațiunea« l'a primit în administrare în 1903, și care fond nu s'a putut ridica decât la suma de K. 253.58, la propunerea domnului C. Mesaroșiu, inginer în Budapesta, omul de încredere al întemeietorilor acestui fond, s'a hotărît a se înființa câte o bibliotecă populară în Avrig (comit. Sibiu) și Bucovăț (comit. Timiș).

Din fundațiunea Dr. I. Nichita s'au împărțit și în acest an 888 cor. la 6 biserici și 10 școli din Sălăgiu.

Pe lângă aceste a rezolvat mai multe afaceri curente, în cari pomenim numirea dlui I. Banciu de casier al Asociațiunii, în locul dlui I. Vătășan, care a dimisionat cu data de 1 Ianuarie 1911.

Serisori din București.

Răsfoind ziarul. — O întrebare pentru d. Gr. Cantacuzino. — Rezultatul reformelor agrare. — Cuceririle Olandezilor. — Cazul dela Iași.

București, 1/14 Decembrie.

Răsfoiesc ziarul de dimineață. Și ochii mei caută cu lăcomie ceva nou în aceste cronici ale zilei de azi. Atâtea patimi, atâtea chemări, atâtea îndemnuri, pe care le cunosc așa de bine. Și peste toate, acelaș măsură. Uite: »Minerva« de azi face pe moralista. După ce nu a reușit să compromită frumosul nume al »Tribunei«, după ce autorul micilor cancanuri s'a făcut de ris în fața oamenilor de bun simț, după ce întreaga lume cinstită a calificat drept act de imoralitate patima, cu care acest ziar s'a năpuțit asupra »Tribunei« — azi vine și face morală. Vorbește despre felul cum se face aici politica. »La noi politica a fost schimbată din scop în mijloc de satisfacere a nevoilor personale. E nevoie să ne rectificăm mult educațiunea și cu ea, evident, să ne rectificăm și mentalitatea«.

Cam acelaș lucru l'ar fi putut scrie — gândindu-se la atitudinea sa — și despre gazetărie. Căci, din păcate, în redacția acestui ziar e cine va, care și închipuie că gazeta este un mijloc, prin care poate »da la cap« adversarilor. Astfel ne explicăm atacurile de atâtea ori repetate în contra dlui Tăslăuanu, astfel ne explicăm știrile tendențioase publicate zilele acestea despre »Tribuna« și activitatea sa.

Da, da. Lipsește educația, domnul meu. Și trebuie să fi-o rectificat. Cât mai în grabă, dacă se mai poate rectifica ceva. Altfel vor fi mijloace de a rectifica purtarea tuturor celor rău crescuți. O simplă întrebare: Are dl Gr. Cantacuzino, pro-

prietarul »Minervei«, boțorul de viță nobilă cunoștință de campania destrăbălată, pe care ziarul său, grație inconștienței unuia din redacție a dus-o în contra »Tribunei«? Aprobă dl Cantacuzino dușmănia față de un ziar, care cu cele mai mari sacrificii a știut să-și păstreze independența? Am vrea s'o știm. Să știm, dacă urmașii vechilor voievozi, citori de așezăminte, aceia, cari au știut răsplăti credința strămoșilor — aprobă loviturile îndreptate de un slujbaș al său în contra unui așezământ ridicat și susținut din jertfa celor ce de mult își așteaptă dreapta zi de izbăvire?

Răsfoiesc ziarul de dimineață. Ce oglindă prețioasă a tuturor aspirațiilor, a tuturor preocupărilor, a tuturor patimilor, în care se zbate omenirea. Dar unde e judecătorul cu ochii nelămurăți de gheață, care să spună flecăruia în față: Tu ai, tu nu ai dreptate. Tu critici o faptă, nu de dragul binelui, pe care l'ai urmărit pentru ai, ci din dorul de a fi satisfăcut o pornire a ta personală, de a te pune în evidență, sau din a lovi în cineva, care nu te prețuiește așa cum ai dorit tu. Iei un atac contra unui om, pe care l'ști cinstit, dincolo o știre menită să producă o anumită atmosferă în jurul unei grupări, unei legi, unei instituții. Și peste toate ochiul lacom trece înainte, învâlnindu-le într'o privire lertătoare: Toate s'au vechi lumea i cum este și ca dânsa sântem noi.

Sântem în ultima sesiune legislativă. Partidele de opoziție vorbesc despre o »propoziție cadere a guvernului. Unii au fixat chiar termenul acestor retrageri, și au început să împartă funcțiunile la partizani. La cameră se discută cu aprindere. Subiectul discursurilor este de regulă rezultatul dat de legile votate după grozava primăvară a anului 1907. Unii conștă orice rezultat bun al reformelor agrare. Guvernul afirmă însă sus și tare, că aceste reforme au avut cele mai strălucite rezultate, că urmând pe calea apucată, în curând nu vom mai auzi eternul strigăt: Noi vrem pământ. Iată câteva date expuse de dl I. G. Ducă asupra rezultatului dat în timo de trei ani de legile agrare, votate după potolirea răscoselor:

În acest interval proprietatea mare a cedat, sub diferite forme 900,000 de hectare în mâinile proprietății mici. Casa rurală a cumpărat, tot pentru țărani peste 50 de mii de hectare de pământ. Diferitele instituții culturale și de binefacere au în proprietatea lor 540 de mii de hectare de pământ, cari după noua lege vor trebui să fie arendate țăranilor constituiți în obști. Acelaș lucru se va întâmpla și cu proprietățile statului. Aici trebuie să adăugăm și izlazurile date țăranilor pentru pășunatul vitelor. E un progres real față de ce a fost înainte de 1907. Cum proprietatea mare nu trece de trei milioane de hectare, se poate vedea din aceste date că, în decurs de trei ani, a treia parte a trecut în mâinile țăranilor. Încetul cu încetul clasa țăărănească se ridică. Obștile sătești delătura pe arendași ovrei și greci, cari au exploatat de decenii muncă cinstiților lucrători ai pământului.

Străduințele Olandezilor de a pune mâna pe o parte lăsemnată din producția petrolului românesc au fost încoronate cu succes. »Deutsche Bank« din Berlin, care deținea cele mai multe acțiuni ale societății petrolifere »Steaua Română«, a vândut societății regale olandeze o mare parte din aceste acțiuni. Planul societății olandeze este de a reduce cât mai mult acțiunea lui Standard Oil în Europa, și, dacă va fi posibil, să delătura cu totul pe americani de pe piețele europene. Astfel societatea olandeză tinde la monopolizarea comerțului de petrol în Europa. Acțiunea de până acum a dat rezultate destul de favorabile pentru Olandezi, în dauna societății americane Standard Oil.

Societatea regală olandeză cumpărase încă de mai înainte o parte din acțiunile societății »Regatul Român« dela Moseni, pe un preț de 10 milioane de lei. Pe lângă acestea a mai cumpărat acțiuni în valoare de 16 milioane de lei dela

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Welsmayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi

Din străinătate.

Alegerile din Anglia. Deși alegerile de până acum n'au adus nici unui partid o majoritate covârșitoare, partidul conservator a început să bată în retragere. Inșuș șeful lor Balfour a recunoscut că alegerile au dat dreptate liberalilor și a declarat că partidul trebuie să se împace cu gândul votării *veto-bill*-ului.

Rezultatul alegerilor de până acum e următorul: au fost aleși 217 liberali, 249 conservatori, 38 socialiști, 60 naționaliști și 8 Irlandezi independenți.

Noul ministru al Bulgariei la București. D. Kalinkoff, a fost numit ca ministru plenipotențiar al Bulgariei în România în locul dlui colonel Hesaptchieff rechemat.

Noul ministru plenipotențiar al Bulgariei este unul dintre cei mai de văză oameni politici ai Bulgariei. Actualmente deputat în Sobranie, a luat parte ca președinte al comisiei parlamentare pentru anchetarea gestiunii ministerului stambulovist.

Fondurile «Crocilor». Alături de miliardarul Carnegie a făcut o fundațiune de zece milioane pentru promovarea păcii universale, și după cât se anunță din New-York suma aceasta a fost și predată în hârtii de valoare unei comisii de douăzeci și patru de oameni numită de președintele Taft. Din venitele de o jumătate milion ale acestei fundațiuni se face propagandă în interesul păcii universale, atâtă vreme, până când lumea va fi atât de cultă încât menținerea ei nu va mai fi primejdioasă, iar după aceasta venitul se va folosi pentru ușurarea vreunei nenorociri care a ajuns generală și de care suferă întreaga omenire.

Cei doi Croezi ai Americii emulează între ei care să jertfească mai mult pentru scopurile culturale, dar după cât se vede Carnegie ține tonul, căci fundațiunile lui ating cifra de 180 milioane dolari, iar ale lui Rockefeller numai 120 milioane.

Această fundațiune din urmă a lui Carnegie e foarte semnificativă mai ales acum, când șeful statului major al Uniunii a prezentat camerei un memorandum în care spune că armata Uniunii nu e destul de puternică pentru a putea rezista unui atac din afară și cere comandarea mai multor baterii de câmp și urcarea contingentului armatei în vreme de pace de la 80 la 100 de mii de ostași, ceiașă s'a și votat.

INFORMATIUNI.

ARAD, 15 Decembrie n. 1910.

— **Nouă membră fondatoare la Reuniunea Femeilor Române din Arad.** Doamna Leția Oncu, președinta Reuniunii Femeilor Române din Arad, a primit azi, dela venerabila doamnă, Ileana Veliciu, soția fruntașului nostru Mihai Veliciu, următoarea scrisoare:

Chișineu, 14 Decembrie.

Dragă Amică! Mă bucur din inimă că ai ajuns la un stadiu atât de înaintat cu pregătirile pentru ridicarea școlii de fete din Arad și grăbesc a veni și eu cu obelul meu trimițând, azi cu mandat postal pe adresa ta suma de

100 cor., rugându-vă a mă primi ca membră fondatoare a «Reuniunii femeilor române din Arad.

Ileana Veliciu.

— **Necrolog.** Vasile Hosszu, preot gr. cat. în Fodora română, a repauzat la 9 Decembrie n. în vârstă de 28 ani înmormântarea lui a avut loc la 11 Decembrie n. în cimitirul gr. cat. din Fodora română.

Odihniască în pace.

— **Pentru săraci.** La apelul nostru pentru daruri de împăt în ajunul Nașterii Domnului între săracii noștri, au intrat următoarele daruri: Excelența Sa d. n. l. Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșanu, totodată patronul Reuniunii, 20 cor., membru onor. Pant. Lucaș, c. ș. r. căp. în p., 10 cor., Dr. Ilie Iancu, medic, 5 cor., George Borzea, paroh (Coveș) 3 cor., Nicodim Ruzu, pantofar în Mărxioch (Germania) și soția sa 4 cor., Dr. Lucian Borzea, avocat 5 cor., Ioan Dardea, paroh, (Hașeg) și Romul Simu, Inv. pens, câte o cor. Lacrimile săracilor noștri servească drept cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe creștinești bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu. Sibiu, 5 Decembrie n. 1910. Comitetul Reuniunii sodailor români din Sibiu. Victor Tordășian președint. Ștefan Duca notar.

— **«Astra» la Cetatea-de-Baltă.** Prin aceasta se convoacă toți membrii fondatori, pe viață, ori diari și ajutatori ai Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român din desăvârșământul Dăcoșărmăntin la *adunarea cerculă extraordinară* ce se va ține la 25 Decembrie st. n. la ora 1 d. n. în comuna Cetatea-de-Baltă.

Programul: 1. Deschiderea adunării prin dl. rectorul desăvârșământului. 2. Alegerea comitetului cerculă. 3. Prelegeri. Propuneri. 5. Închiderea adunării.

Dăcoșărmăntin, la 13 Decembrie 1910. Pentru comitet Dr. Virgil Radeșu direct. desp.

— **La fondul Victor și Eugenia Tordășianu** pentru înzestrarea fetelor sarace al «Reuniunii meseriașilor români din Sibiu» au mai dăruit: Aurel Barbu notar în Lanțrăm 2 cor., Gavril Pantea paroh (Sărata) și soția sa Rafina n. Nartea 40 bani, Ioan Gergei învățăcel lăcătuș 50 b., Traian Motora paroh (Vorța) 20 b. și Maria Bogorin n. Tabrez, în amănirea soțului său Lazar Bogorin, fost ziler 1 cor.

— **Matrapaznicurile autorităților rusești.** Sânt vr'o două săptămâni de când scriitorul rus Burzev care trăiește în Paris a publicat o scrisoare în care acuză poliția rusească că ar fi avut parte la asasinarea fostului ministru Plehve și a mareșalului duce Sergius. Burzev, chiar făgăduise că va dovedi acușările și va veni la Petersburg, dacă Rusia îl va asigura salvus conductus. Din motive binecuvântate însă Rusia nu i-a acordat acest privilegiu, și chiar de li'ar fi acordat tot nu se alegea nimic din dovadă căci Sasanow, atentațorul, a fost omorât în bătaie cu cnuțul în ochelile dela Vologda. Revoluționarii ruși cari trăiesc în străinătate susțin că Sasanow a fost omorât intenționat, numai ca să nu iasă la lumină ticătoșiile poliției.

Scriitorul Burzev încă publică împrejurările în cari a fost săvârșit atentatul.

E incontestabil că autorul intelectual al atentatului a fost Azev și Sasanov a discutat planul în toate amănuntele cu el, iar Azev l-a arătat pe unde să meargă ca să nu fie împiedecat de agenți secreți și să le scape dacă vor da de urma lui.

Bulevardul Vasili Ostrow era fixat de agenți și Sasanow a putut în dragă voie să și caute un loc de unde putea să arunce în toată liniștea bomba asupra trăserei mareșalului duce. Și e sigur că tot Azev a dat agenților instrucțiunile, iar când Sasanov a plecat, și a frecat mâinile mulțumit zicând, că acesta nu se va mai întoarce în viață. Dar a fost scris ca Sasanow să rămână teafăr și bomba ce a aruncat a rupt în bucăți pe

Plehve și Sergius, iar Azev l'a lăsat în vola soțiilor, cu toate că i făgăduise că l va trece peste hotar și l va asprza la adăpost.

— **La «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu»** au fost înscriși următorii membri ordinari: Petru Marian (originar din Bărbentea rom.) și Dumitru Boariu (orig. din Agărbiclu), sodali cismari; Pavel Simion (orig. din Gătați-Bistrița), sodal pantofar; Ioan Popescu (orig. din Sadu), Andrei Vintilă (orig. din Sbiu), Alexă Pîso (orig. din Măhu, cu 4 clase gram), Ioan Pinciu (orig. din Sbiu, cu 2 clase reale) sodali lăcătuși; Gheorgh Voica (orig. din Lanțrăm), sodal turnător de fier; Grigoriu Costin (orig. din Simotelnic), sodal măsar și Ioan N. Arnașel (orig. din Râmnic Vâlcea), culieg, tipograf. Membri ajutatori s'au înscriși proto-preșbiterul Gheorgh Șigău, asesor consistorial și Dr. Dionisie Moldovan, avocat.

— **A 20 a însoțire de credit Raiffeisen în comitatul Sibiu.** La stăruința învățătorului Alexandru Barsan din Rusciori și cu concursul secretarului «Reuniunii române agricole sibiene», a dlui Victor Tordășianu, economii noștri din Rusciori au pus temelul unei însoțiri de credit sătești sistem Raiffeisen, ale cărei statute sânt aprobate de tribunalul din Sibiu. Însoțirea, care este a 20 a în comitatul Sibiu, își va începe zilele acesteia activitatea. Însoțirea intră la proprietatea centrală a însoțirilor noastre.

— **Reciprocitatea universității din Agram.** Senatul universității din Agram în ședința de ieri a adus din nou pe tapet vechiul său postulat, referitor la egalitatea acestel școli cu celelalte din Ungaria. Precum s'a accentuat această pretenție îndepășită de atâtă vreme, așa și ieri senatul în mijlocul unei discuții animate dezbătând reciprocitatea universității a hotărât să stea nestrămutat pe lângă pretențiunea de a se da universității din Agram, egva îndreptățire cu celelalte universități din monarhie.

— **Catastrofa unui bărbat de stat.** Din Stockholm vine știrea despre sfârșitul tragic al lui Eric Fianger secretarul regelui Gustav al VI-lea al Suediei. Secretarul fusese la plimbare și se întorcea pe înserat acasă. Când să treacă de pe la cealaltă a drumului, un tramvai electric l'a apucat sub roțile și l'a omorât pe loc. Eric Fianger a fost în două rânduri deopotrivă și para neputut și cu toată vîrstă sa de abea trei-zeci și doi ani de ani se dovedise un om de valoare.

— **Un măsluitor din lumea mare.** Din Viena se anunță că poliția a arestat pe contele Galsbert Metternich, nepotul ministrului plenipotențiar al Ungariei la Londra. Arestarea s'a operat în urma intervenției tribunalului din Baden unde contele a fost acuzat că a jucat fals la cărți. Avocatul contelui spune că acesta ar fi jucat cărți la Londra, cu ofițerul Bachaus din Prusia și încă doi necunoscuți. În cursul jocului ofițerul și contele au pierdut mult, iar când a fost la plată, datorla ofițerului încă a fost achutată de Metternich. Când apoi contele și a cerut înapoi banii, acesta în loc să i plătească l'a reclamat pentru fals.

— **Vrajba părinților.** În vila Zaccaria din Ravenna trăia de mult timp Luigi și Francesca Piamenghi. De câtăva vreme însă unul dintre frați trecuse în partidul socialist și de atunci vrajba și certurile s'au vîrit în familiile celor doi frați și se țineau lanț. Copiii celor două familii au ieșit alături cu vitele la păscut prin grădina casei și s'au luat la ceartă din cauza părinților. Un băiat mai măriceal, în focul certii a scos un pumnal și și-a omorât pe cel doi verișori. Când s'a pomenit în fața celor două cadavre, teșându-se de pedeapsă și a descărcat un glonte în cap și a murit și el.

— **O insuflecție fatală.** Se anunță din Dublin, că în orașul Dundrum, Scoția, alegătorii naționaliști s'au întrunit la o adunare pentru a lua dispozițiile de lipsă în vederea alegerilor.

Cei cari
doresc: **mobile**

bune,
frumoase,
ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile
Székely și Réti
din Marosvásárhely,
(Piața Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere aparte expedim franco în orice parte a Ardealului. - Atelier de primul rang
— Mare asortiment de
trusouri pentru mirese.

Adunarea a luat hotărâri întru toate conform deciziunilor parlamentului și membrii adunați, răpiți de însuflețire, au început să aplaude și să bată în pi loare. În urma bubulturilor strașnice, dumneauna fiind slabă s'au rupt și toată adunarea cazut ca ea peste vacile din grajdui ce era la absol. Vre o sease alegători trag de moarte, că li s'au fracturat șira spinării și mușii dintre ei au fost rânși mai ușor. Cei rămași teferi d'au puterimă lui Dumnezeu c'au scăpat cu fața curată, iar cățenia lui Dundrum le va servi de înălțătură ca de azi înainte să nu-și manifeste în-ălțarea prin tropot de cioboate.

— Populația Statelor-Unite. După ultimul recensământ al populației Statelor Unite, incluzând Alaska, Havni și Porto Rico, numărul total al locuitorilor e de 93,402,151.

— Luptă între corbi și cocori. Intr'un zbor german cetim următoarele: Din Frankenthal s'a văzut o scenă foarte interesantă. Pe valea Rinului, un cârd de cocori în urma icului venea în zbor dinspre mlășază noapte. Într-o paseră sburau greoaie, aproape de pământ, și pe neașteptate au fost surprinse de un stoil de corbi și o luptă vehementă s'a încins în aer. Paserile negre cădeau ca ulei asupra cocorilor și în scurt timp i au luat la goană. Cocorii se ridică dând țipete desperate. O parte din ei au căzut în mare răsunet, câtva spre miez de zi, iar cei rămași s'au lăsat la pământ, încercând să facă nou atac asupra corbilor. Fenomenul acesta arată cât de mare este ura și invidia corbilor pentru cocorii cei cu ciocurile lungi și ascuțite.

— Sfârșitul unei bande de criminali. Pînă la apucatură furtivă poștă din Kiev a pus teroarea pe o bandă de criminali, compusă din patru membri. Banda operase deja mai multe răpăgeri și oșprezece omoruri. Când au fost surprinși, poștă a găsit în locuința lor un întreg arsenal de arme și o mare cantitate de țarbă de pușcă. Într-o noapte erau vre-o două sute de revolvere și o mulțime de acte și pașapoarte falsificate.

— Exundările din Austria. Din Laibach se zvonă, că în urma ploilor torențiale cari cad de mai multe zile, rurile din toată țara cresc și inundă să exundeze. În mai multe localități populația este întreruptă. Într-o mahală a orașului Laibach apa a pătruns în case și în subsoluri.

— Intre amatorii de mărci poștale vechi. Zărele rusești istorisesc o nostimă întâmplare petrecută între doi colecționari de astfel de timbre. Unul, anume Stemmer, avea opt prese rarissime de care era foarte mândru. Un alt rus, prințul Trubetzkoi, filotelist pasionat și el, era foarte mișcat că îi lipseau acele timbre. Nuputindu-le cumpăra dela rivalul său a publicat un anunț în zărele speciale și, după citva timp, și le-a putut procura, cu prețul de 32.000 lei.

Întind în posesiunea lor, prințul s'a dus la Stemmer, ca să-l pună la cunoștință despre izbînda sa. La auzul acestei vești, Stemmer, s'a întristat, căci numai era numai el unicul posesor al rarelor timbre poștale. I-a oferit deci, un preț bunicelel prințului, dar acesta nu i-le-a cedat decit pe prețul de 62.500 franci. După ce a obținut timbrele prințului, Stemmer imediat le-a aruncat în foc.

— Contra trustrilor. Din Newyok se anunță că trustrile americane au ajuns zile critice. Nu numai Roosevelt, ci și Taft le persecută foarte mult. În zilele trecute în contra trustrilor de zahăr, carne, alimente, vopseli, precum și în contra trustrilor societății Standard Oil Company s'a pornit proces, pentru că, se spune, au despoiat populația. Acțiunea neîmpăcată ce s'a pornit la bursă contra trustrilor a consternat mult publicul. Dar publicul american se bucură, că în sfârșit se pune capăt puterii tiranice a trustrilor.

— Lozurile Loteriei Reuniunii Femeilor Române din Arad. Reuniunea Femeilor Române din Arad aranjază pentru sporirea fondului de zidire a școlii de fete o loterie de obiecte, a cărei tragere va fi în primăvară!

Lozuri se afliă de vânzare și la Librăria «Tribuna» și la tipografia «Carmen» în Cluj. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto. Recomandat 35 fil.

x Unde, unde Ioane? la Oradea-mare. Unde te dai jos? la «Gara Velence». Unde este loc bun pentru dormit, mîncare, beutură bună, auzi Miculă, vinuri și ține din pivnița proprietarului de vie Benea. Da

numai spune, aceia ce auzi Miculă. Și cei mai de princip ospătarăș ruminăș de al nostru. Cine mă Ioane? da înconști pe Sărac, da nu-mi mai spune Aureliu Serac! da! bravo, bravo îl vom cerceta. Da vă și rog a mă cerceta. Vă rog sprijinul, Aureliu Serac la gara Vărad Velencez.

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

x Atragem și pe calea aceasta atențiunea on. părinți, ca cumpărările de Crăciun să le efeptuiască la Kovács Béla magazin de modă pentru copii, Cluj-Kolozsvár Király tér nr. 1. În întreg Ardealul acesta este unicul magazin de articlii pentru îmbrăcămîntea copiilor. Firma garantează pentru calitatea bună a mărfurilor ei și pentru serviciu prompt. În provincia trînete mustre din orice articlii în branșa aceasta.

Magazinul poate fi cercetat fără obligamentul de-a cumpăra.

x Românul în interesul lui face dacă tot ce îi trebuie cumpără dela român. Dacă ai trebuință de mașini economice, pluguri etc. să nu mergi la străini cînd poți cumpăra la românul Eugen Nicola din Blaj (Balázsfalva), care la cerere trimite și catalog romînesc gratis și franco.

Pentru mașinile cumpărate dela el — dă cea mai mare garanță, le vinde în prețuri de concurență, moderate, cu comisiuni de plată favorabile în rate, așa că mașinile își câștigă prețul lor și primesc tot felul de reparaturi. Cetiți anunțul lui de pe pagina ultimă a ziarului nostru. Sprijiniți pe comercianți și meseriași romîni.

Apel! Avem onoare a aduce la cunoștință P. T. publicului, că însoțirea economică-comercială «Mugurul» în sezonul acesta a luat măsuri pentru a se putea lipsi de agenți generali în afacerile cu altoi de viță, deoarece acești agenți, răul fost necesar pînă acum, cari costă mult și suntem siliți a le da proviziunile din ce în ce mai mari — în detrimetal clientelei fiind siliți a urca în măsură proviziunile și prețul produselor pepinăriilor noastre, pot fi ușor înlocuiți prin inteligenții noștri dela sate, dăndule acestora ocaziune de câștig frumos, fără de a avea osteneală mare în schimb. — Cu acest prilej ne luăm voe a ruga pe toți Domnii proști, învățători, comercianți romîni ect. din ținuturile replantide cu vii altoite, de a lua însuși în mână conscrierea de comande pentru procurarea de altoi. — Însoțirea plătește fie-cărui agent comunal (preot. învățător, comerciant, jude comunal) care însinue comande în massă, după efeptuirea în regulă a acestor comande 6% proviziune din valoarea brută a comandelor — în bani sau la dorință în altoi de vie. — Tot aceiaș proviziune o păuim și pentru mijlocirea comandelor de semănături pentru sezonul de primăvară 1911. — Informațiuni detaliate precum și listă de prețuri eventual cărți pentru conscrierea de comande trimitem la cerere gratis și franco. — Cu toată stima: «Mugurul» însoțire economică-comercială în Elisapetopole (Erzsébetváros Kiskükülő vármegye).

ECONOMIE.

Convocare.

Pe baza concludului comitetului central din 3 Decembrie 1910 și în conformitate cu § ul 20 din statute convocăm a XXII-a adunare generală ordinară a Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu în Poplaca pe Duminecă în 25 Dec. n. a. c. la 11 ore a. m.

Program: 1. Prezentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1909 și proiectul de budget pe 1911.

2. Propuneri eventuale din partea membrilor.

3. Discursuri de interes general economic.

4. Verificarea protocolului.

Sibiiu, 13 Decembrie 1910.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu.

Pant. Lucața, președinte. Vic. Tordășianu, secretar.

Adunarea economică din Buteni. În lunga și obositoarea cale de apostol al organizației noastre, dl Vasile C. Osvadă a dat cuvenite atențiune glasului nostru, abătându-se și prin Buteni pentru a ne da statul și sprijinul d-sale la înființarea unui departământ al tovarășiei proprietarilor de vite din Orăștie.

Ziua de 11 Decembrie n. a fost pentru noi Bucătincii o zi de mare sărbătoare. Oamenii de bine din toate părțile s'au grăbit să ia parte la adunare, ca prin interesul lor să l răsplătească pe neobositul nostru apostol.

În societatea d lui Vulpe, contabilul tovarășiei, și a d-lui Vasile Osvadă, directorul tovarășiei, am fost la biserică. Apoi împreună cu poporul am mers în sala adunării unde în față a peste 300 de ascultători părintele Ioan Cosma printr'o vorbire avîntată, în care îndeamnă pe cei prezenți să asculte sfaturile și să sprijinescă acțiunea d-ilor Vasile Osvadă și Vulpe, des-hide adunarea și invită pe d-nul Osvadă să lămurească ascultătorilor însemnătatea tovarășiei.

Dl Osvadă lăund cuvîntul începe a lălmăci auditorului comoara de cunoștințe și experiențe câștigate pe terenul economic.

»Fraților, începe dl Osvadă, azi nu cel tare, cel care are brațe vânjoase, care trăneste pe alții e tare. Nu! — Ci e tare cel cu bunăstare materială. Bunăstare materială însă nu prea avem. Sănt-m săraci cu toții. Dar dacă ne întovărășim 10—20 cu un cuget și dragoste, atunci tragem cu mult mai mult ca cei bogat. Fiecare din noi are un mare capital în puterea brațelor sale pe care trebuie să l împreune cu capitalul altora și în ch-pul acesta să usureze și iefinească producțiunea.

Idela de întovărășire își trage originea dela țestătorii din Rothdale din Anglia, care s'au asociat să și cumpere pâinea în comun: Tovărășia a ea este azi o societate, care dispune de milioane de coroane, de corab și de colonii extinse. Mai târziu un primar (jude) dintr'un sat din Germania, cu numele Raffelsen, a făcut prima însoțire pentru a ușura procurarea de credit a oamenilor din comună. Acelaș însoțire a fost înstată apoi de alte sate. În azi sănt în Germania nu mai puțin de 14.000 de astfel de însoțiri.

Sășii din Ardeal sănt numai vre-o 18000 și au peste 260 de însoțiri și tovarășii de tot felul. Dacă cercetăm și asemănăm poporul român cu cel nemțesc sau sâsesc vedem că noi săntem superiori în privința inteligenței, a istețimel, dar foarte înepoi în privința cunoștinței de carte și a simțului de întovărășire. Să vă spun un exemplu. Sășii dintr'un sat și-au făcut o mașină tovarășie, pe care își cântărește fie are om vitele, cînd merge la țarg așa că el știe cît ajung boli lui și prin urmare știe cum să-l vîndă ca să nu se pagubească pe sine. La noi lucrul se întâmplă așa că fiecare vînzător de vite care poțu e dusă cum i-se pare — sau mai scump, sau mai ieftin — da abțicari mai ieftin, adică se pagubește singur. Astfel de tovarășii au Sășii și pentru valorizarea bucatelor și a laptelui.

Peste tot noi săntem la începutul muncii de întovărășire, care se întemeiază pe încrederea și dragostea unne față de altul și contob de la înaintarea în avere și cunoștințe a membrilor. Din aceste motive înalte am purces și noi la înființarea tovarășii pentru asigurarea vitelor Vitele sănt tovarășii plugarului la munca cîmpului — fără de care plugul ruginește, iar holda se umple de buruien, hambarul e gol, iar sărăcia joacă și și rînjeste coșii pe la ferestrele oamenilor.

Dl Osvadă spune apoi cum a venit idela întovărășiei dela «Hopșa», obiceiul satului său natal de a despăgubi pe acela căruia i a pierit o viță prin contribuția întreg setului. Și cum contribuțiile nu se stringeau deodată, păgubasul n'avea nici un folos de ajutor. «O asemenea «Hopșa» însă organizată și ordănduită prin statute e și tovarășia noastră, care pentru taxa de 4 fileri la sută cu ocazia păgubelor îi plătește păgubitului vite pierite. La început am fost lați în căs și necrezuți că vom fi în stare a ajunge la un rezultat bun, ba unli membri ne-au bănuit că lucrăm cu «Soiriduș».

Miscarea pe întovărășire înaintază mai tare la noi Români. De curînd învățătorul dlu Bumbășii a înființat o tovarășie sistem Raffelsen. În România sănt cam 2499 astfel de tovarășii, sănt apoi peste 400 de obșii sătești, pentru a lua în arenda pământuri, pentru cari au plătit acum nu

CONCURS.

La »POPORUL« institut de credit și casă de schimb — soc. pe acții — e de ocupat imediat postul de

contabil cu praxă

pe lângă salariu anual fundamental începător de 1500 coroane.

Săliște (Szelistye, Szeben m.) 14 Dec. n. DIRECTIUNEA.

Un candidat de avocat român

care e versat în cauzele (sumare) dela judecătoria cercuală și în deosebit să pricepe la cartea funduală *află aplicare momentan* pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria advocațională alui *Dr. Coloman Hadházy* din Salonta-mare (Nagyszalonta). Doritorii să se adreseze lui *Petru Păcală*, candidat de avocat în cancelaria susnumitului avocat.

Prima băcanie
: din Oradea-Mare. :

Mihai Petroviciu

= ș'a transmutat =

prăvălia de coloniale

și delicatose

în edificiul „Bazar“ strada principală (Rákoczi-ut No 2) lângă prăvălia lui Huzella M.

Caut

un candidat de avocat
și un scrietor

preferit cu praxă, — pe lângă condițiuni favorabile.

Dr. Enea Andrea, avocat
Nocrich (Ujegyház, Szeben m.)

Caut

un candid. de avocat
cu praxă

pe lângă condițiuni cât se poate de favorabile.

Dr. Aurel Nyilvan, avocat
în Nagysomkút.

BINDER LAJOS

clasiornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de
totfelul de clasornice de aur și argint
precum și clasornice de metal și nickel
Articli de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștientos.

Cele mai bune

Vinuri de deal,

le găsești la **Iulius Dános**, producător de
vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:
Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50.—
Vin de Rizling prima calitate > 54.—
Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie
Cor. 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor.
50.—. Vin roșu (Bikavér) 80.— și 90.—
de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de im-
primut, începând dela 100 litre de orice
calitate.

Serviciu eulant, vinuri admirabile
de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,
mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

BRAUN ANTAL

fabricant de instrumente muzicale în
Temesvár. Centr., Strada Prinz Eugen No. 14.
(Casa proprie).

Cel mai mare și
mai ieftin isvor
de cumpărare în
Ungaria de sud

în

instrumente: de alamă,
lemn, de suflat, cu coarde
și instrumente de bătut
precum și părțile con-
stitutive a acestora. =
Reparările se execută artistic.
Prețuri moderate.

Instrumente vechi se cumpără sau se
schimbă. Export în mic și mare.

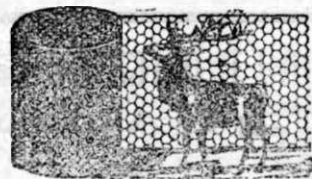
Illustrate

cu motive româ-
nești și cu vederi
din România ș. a.
se pot căpăta la »Librăria Tribunei«.

Fabricație din țară prima calitate!

Stoboare de sârmă
tari și trainice!

În atenția
arhitecților,
agronomilor,
proprietarilor
de vii, p. vile
grădini, te-
renuri de vi-
nătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă
BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.
Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru ma-
șini, împletituri de oșlat, stoboare pentru case și
vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețele !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: clururi pentru cernut prund, coș-
nițe pentru nisip, burlane pentru schintei, coș-
nițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și sto-
ruri pentru fereste de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimt gratis. ::

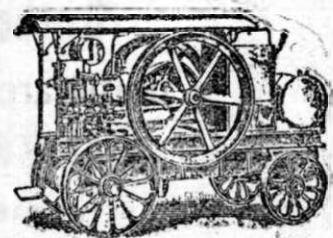
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la
magazinul economic și de unelte al lui

Kálló István és Társa

Telefon No. 850.

Oradea-mare—Nagyvárad

Teleki-u. No. 9.

Are în depozit, pe lângă avantajoase
condiții de plată, totfelul de mașini
industriale și agricole, aparate,
unelte, oleiuri, saci, mușamale funii
motoare, automobile, stropitori etc.
Cereți prospecte. — Expediție gratuită.
— Corespondență în limba română. —

INTREPRINDERE ROMÂNEASĂ

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
Stabilimentul și cancelaria Pereces-u. 9.

Primește: plănuierea și zidirea de bi-
serici, ș c o a l e, case notariale și a tot
felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de
cement, comande se primesc.
Magazin stabil de pietrii artificiale
pentru morminte. Prospecte gratuit.

Se vând
pelângă rate lunare

coavenabile, fără orice urcare de preț.

Numai prima calitate.

Instrumente muzicale.
Arme
Articole de voiaj
Ochiane
Aparate de fotografiat
Rufe pentru bărbați
Covoare
Candelabre
Mobile de aramă
Obiecte din argint de China
Tablouri și statuete
Casse de bani
Opuri literare
Mașini de scris
Hectografe, la

Csiszár Viktor

Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 20.

Succesorul lui Aufrecht și Goldshmidt.

Reprezentanța generală:

S. A. Elek & Comp.

**Inele de aur
de la 5 cor.**

Ceasornice de la 4 c. în sus
se pot căpăta la

Barna Sándor
ceasornicar, giuvargiu și optic
Nagyvárad, Str. Zöldfa No 15.

Ceasornice foarte moderne de aur,
argint și nickel, lanțuri, cercei cu
nestemate și diamante și inele cu
prețuri foarte ieftine — Pentru fie
care orologu vândut și reparat se
dă o garanță de 3 ani. — Serviciu
conștiințios. Mare asortiment de
obiecte din argint de China.

Zaharie Bârsan:

**Impresii
de Teatru
din Ardeal**

à 2 cor.

(10 fileri porto)

: Se poate că-
păta la Librăria
Tribunei Arad.

— Prețuri moderate. —

ANUNȚ.

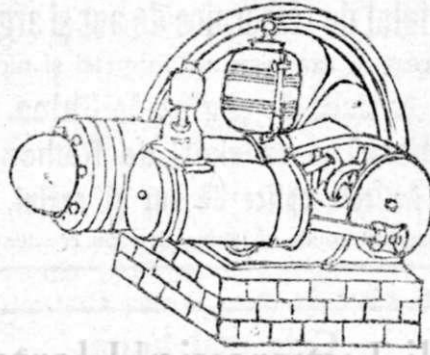
Am onoare a aduce la
cunoștința onoratului pu-
blic că mi-am deschis în
Șiria, drumul Aradului
un atelier de
: tâmplărie :
(măsar) unde efectuează
ori-ce lucrări ce se țin de
brânșa aceasta, totfelul de
mobile, precum și ori-ce
lucrări de edificii.

Rugând sprijinul onora-
tului public român, semnez
Cu stimă:

VASILE HUIU
măestru măsar,
Șiria (Világos, c. Arad).

— Serviciu conștiințios. —

**Motor cu olei brut. Nou-
tate!**

Cea mai contabilă putere motorică.
Cea mai ieftină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri
și condiții favorabile. Fără mașinist! Nu ex-
plodează. Nu e expusă focului. Nu e supusă inspecția
financiară. Nu are cazan. Funcționare simplă. Punem
mașina la dispoziția oricărui individ acreditabil, fără
nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel
mai bun și cel mai vrednic de încredere serviciu.
Prospecte de prețuri de la 2-60 PH gratuit.

PÁLFY TESTVÉREK
turnătorie de fer și fabrică de mașini în
SEGHEDIN-SZEGED.
Fondat în Anul 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

Casse

de cea mai nouă construcție
sigur e contra focului și spargerii.

Casse cu panțere de oțel, trezore și antrepozite
panțerate cu deplină siguranță contra spargerii.

Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

Uși și ferestri panțerate pentru institute de
bani, cea mai nouă construcție.

Preț curent ilustrat se trimite gratis și franco acasă.

**Gramofone și plăci,
Aprinzători original „Imperator”,
lampioane de buzunar**

se găsesc mai ieftin
în marele ma-
gazin de fabrică
a lui

Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

HOFFMANN SÁNDOR, Arad, Edificiul Teatrului.

Mare asortiment de:

Confecțiune p. dame

Paltoane de iarnă pentru băieți.

**Stofe, catifele și materii
pentru vestminte de casă.**

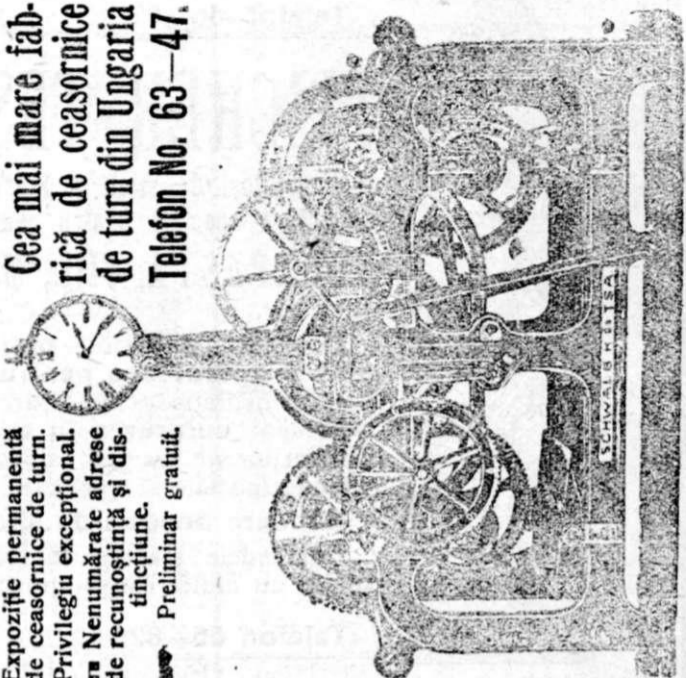
Barcheturi, Tenise, Pânze și Albituri.

Cumpărare ocazională de câteva bucăți de

COVOARE PERZIANE.

Se primesc și doi învățăceli buni.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembiszky-u. 32.
 Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
 Telefon No. 63-47.
 Expoziție permanentă de ceasornice de turn.
 Privilegiu excepțional.
 Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni.
 Preliminar gratuit.

INGRIJIREA FRUMUȘETII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicticoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiste din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Galdys« întinerește în scurtă vreme părul încărunțit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fil.

Medicamentul pentru creșterea părului »Gladys« e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. Impedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ca udatul florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e **spirtul pentru cap »Gladys«**, care împedecă formarea mătreții și jupoiera pielii. — Prețul 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman« alui
VIG BÉLA, BUDAPEST II. F6-utca 54.

Izay și Rigó

magazin de albături gata de pânză albături de pat și pânzeturile de masă
 Cluj — **Kolozsvár, Strada Deák Ferencz Nr. 4.**

Prețuri fixe moderate.

Mare asortiment de mărfuri din patrie.

Primesc totfelul de executări de

TRUSOURI

cu orice prețuri, la chemarea în provincă arată cu plăcere colecția

:: :: de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.

Pânză de in de Ramburg.

Pânză de in de Irlanda.

Pânză de in de Kreász.

BUMBA C

de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA

pentru femei, bărbați și copii,

ALBITURI PENTRU PAT,

NĂFRĂMI DE BUZUNAR.

CIORAPI etc.

PANZETURI ALBE

și **COLORATE** pentru masă.

Firmă românească!

Firmă românească!

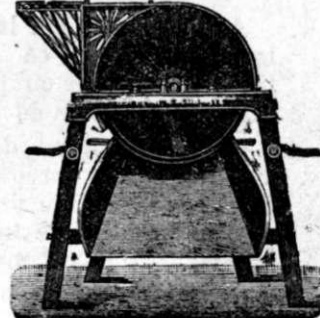
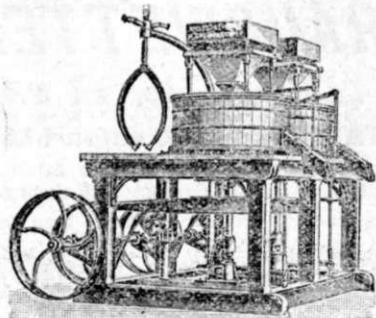
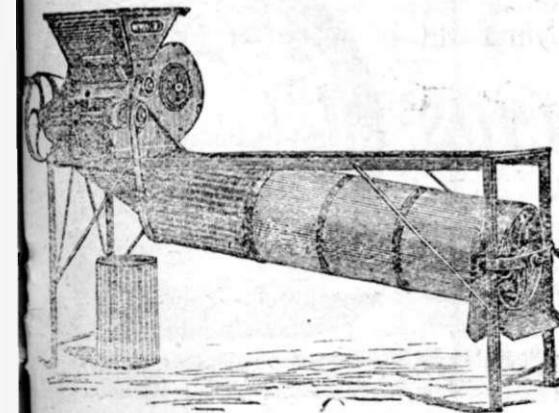
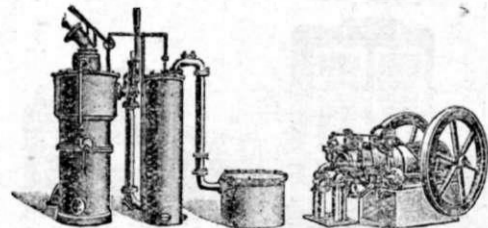
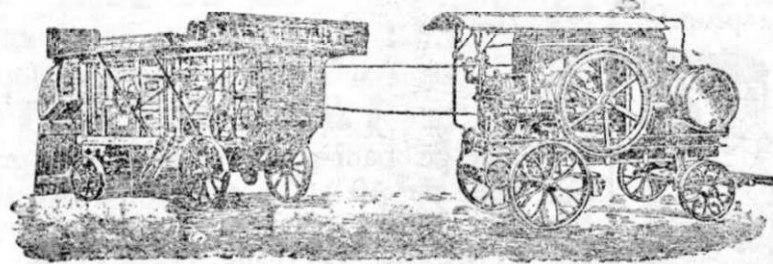
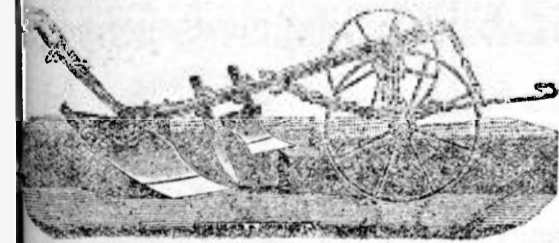
În atelierele de mașini ale lui Eugen Nicola Blaj (Balászfalva) se pregătesc tot-felul de mașini economice și pluguri.

Mașinile sunt gata deja și după comandă se pot expedia momentan. În depozit se află gata tot-deauna, pe lângă celelalte mașini economice și cele mai bune mașini de îmblățit cu locomobile de benzin dela 3 până la 16 cai putere. Garnituri de îmblățit cu locomobile de vapor. Motoare de benzin dela 2 până la 100 cai putere. Motoare de gaz sugativ din cărbuni de lemn, coac sau treit, dela 10 până la 100 cai putere. Instalează mori pentru măcinat cu petrii sau valuri sau mori pentru făină clăcâcată. Instalează fabrici pentru făcut cărămidă și țigă.

Oferte pentru orice mașină precum și informațiuni dă gratuit. **Catolog românesc cu prețuri la cerere se trimite gratis și franco.**

Roagă onoratul public român, să binevoiască a-l onora cu comande, asigurându-l de serviciu prompt, lucru bun, și prețuri moderate. Cine va cerceta și cumpăra din atelierul de mașini al lui EUGEN NICOLA se va convinge că nu e silit a cumpăra dela străini și de mulțori lăsat să fie înșelat de agenți străini. Adresați-Vă cu încredere la comerciantul român

Eugen Nicola, atelier de mașini economice Blaj (Balászfalva).

Grijiți de viitorul vostru!

Cel mai bun mijloc pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de griji materiale este incontestabil polița de asigurare a „Asociațiunii de ajutorare reciprocă” din Timișoara.

La Aceasta asociațiune poate oricine să asigure pentru ai săi pentru cazul morții sale pe lângă solvirea unei taxe lunare de 1 cor. și a unei cuotizațiuni de 2 cor. după cazurile de moarte după un an dela înscrierea sa de membru 2000 cor., după 3 ani dela înscriere pentru cazul invalidității sale o rentă lunară de 50 cor., iar după 30 de ani o rentă anuală de 600 cor.

Contra solvirei unor competențe minimale oricine poate asigura fetelor sale o zestre de 2000 cor., iar băieților când devin maioreni asemenea 2000 cor. Dacă susținătorul băiatului ori a fetei ar muri după 3 ani dela înscriere, înceată orice solvire a competențelor și băiatul asigurat primește până la etatea de 13 ani, iar fata asigurată până la etatea de 20 ani, o rentă lunară de 30 cor. și pe lângă toate acestea băiatul ori fata asigurată mai primește la timpul său și ajutorul de independentizare resp. zestrea de 2000 cor. Asociațiunea oferă ori-cui cea mai deplină garanță. Cuote semnate 9,000.000 cor., iar fondul de garanță de 200.000 cor. se află deus la Tribunalul competent.

Pentru toate categoriile de asigurare o cuotă (sumă asigurată) face cel puțin 2000 cor., iar un membru poate subscrie 10 cuote, prin urmare asigurarea pentru cazul morții, de zestre și de independentizare să poate face dela 2000 până la 20.000 coroane.

La cerere se trimit prospecte gratis și să acceptează reprezentanți demni de încredere.

„ASOCIAȚIUNEA de ajutorare reiprocă” din Timișoara. (Adresa: Temesvár-Belváros, Jenőherczeg-utca 18).

— Replantațivă vilie cu altoi dela firma română! —

Altoi de vie!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la

„MUGURUL” însoțire economică-comercială Elisabetopole (Erzsébetváros, Kiskükülő vm.)

material disponibil în altoi peste două (2) milioane școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă, altoi desvoltați la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni pătirea pe 10 ani cu interese de 70%.

La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și a manipulării școalei de altoi.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid!

Trimiteți băieții la cursul practic de altoi.

Nemai altoiștea banii! Calitatea distinsă!

Nicolas Hencilă
măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pelângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de totfelul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Telefon 66-82.

FISCHER TESTVÉREK

■ lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi;
■ pictură specială pentru geamuri de biserică.

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

— Mare depozit de sticlă în plăci. —

Comandele stat din loc cat și din provincie se fac cu multa conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

motoare Celebrele originale

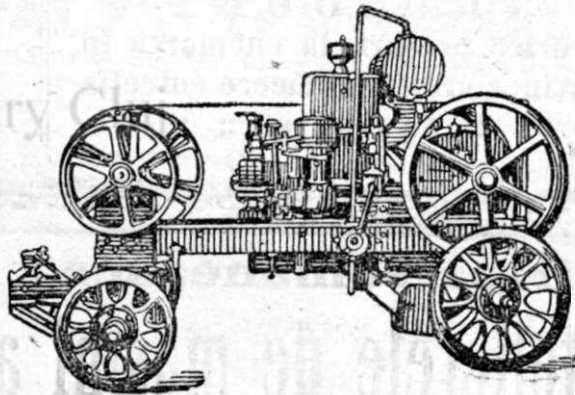
„OTTO”

cu benzină, gaz, sau oleiu brut

Până acum sunt în funcțiune mai mult ca 95.000 în toate părțile lumii.

Prețuri ieftine! Condiții avantajoase de plată

— Mare expediție în țară și străinătate —

Depozitul filial a fabricii de motoare

Langen & Wol

Timișoara — Josefstadt, Bonnáz-u. Nr.

Liste de prețuri și prospecte la dorință se trimit gratuit și porto franco.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaeriale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)

Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

